

participatieraad

meedenken is meedoen

Gemeente Heerenveen
College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 15.000
8440 GA HEERENVEEN

uw brief van:	ons kenmerk:	bijlage:	datum:
-	lvD	-	20 juni 2016

Onderwerp: Ongevraagd advies verbetering communicatie doven en slechthorenden en diens participatie aan de samenleving.

Geacht college,

Op 20 april 2016 was *Hoor Friesland*, de belangenorganisatie en het kenniscentrum voor doven en slechthorenden, te gast bij de openbare vergadering van de Participatieraad. Ondersteund door een doventolk én de coördinatrice van de organisatie, zette een vertegenwoordiger van de doelgroep uiteen, wat mensen met een hoorprobleem nodig hebben om te kunnen participeren in de samenleving.

Doofheid en slechthorendheid – communicatie:

Doof zijn of maar beperkt kunnen horen heeft invloed op het dagelijks leven van mensen. Het heeft invloed op het zelfstandig kunnen functioneren, het kunnen leggen en onderhouden van contacten en het kunnen deelnemen aan alles wat belangrijk is voor een prettig en zinvol bestaan. Het draait hierbij met name om communicatie.

Minstens één op de tien burgers in Heerenveen heeft hiermee te maken. De meesten van hen zijn op latere leeftijd doof of slechthorend geworden door een ongeluk, ziekte of ouderdom. Afhankelijk van de mate van hun doofheid of slechthorendheid maken zij voor een goede communicatie gebruik van spraakafzien (liplezen), een schrijftolk of een tolk Gebarentaal. Ook andere hoorhulpmiddelen (ringleiding, solo-apparatuur) zijn voor velen van hen van essentieel belang voor een goede communicatie en participatie.

Een kleine groep mensen is van jongsaf aan al doof; zij communiceren via gebarentaal, hun eerste taal, want het Nederlands is voor hen de tweede taal. Voor zover zij hun stem hebben leren gebruiken, klinkt die meestal anders dan horenden gewend zijn. Ook wijkt de grammatica van de gebarentaal af van die van het Nederlands. Door deze verschillen vraagt de communicatie tussen doven en horenden van beide kanten om aanpassing. Doven passen zich, zo mogelijk, aan door hun stem te gebruiken. Maar omdat zij hun oren niet kunnen gebruiken, zijn zij op dit punt afhankelijk van aanpassing van de kant van de horenden.

Wenselijk voor communicatie met gemeente:

- balies, loketten en spreekkamers toegankelijk voor de doelgroep door aanwezigheid van ringleiding en de inzet van ambtenaren met oog voor de specifieke behoeften op het gebied van de communicatie;

- bij een keukentafelgesprek verdienen personen met ernstige hoorproblemen het om gebruik te kunnen maken van de diensten van een cliëntondersteuner die kennis en ervaring heeft in de omgang met auditief beperkte mensen, met zo nodig de inzet van andere communicatiemiddelen (zoals doventolk).

Zo kunnen doven en slechthorenden zoveel mogelijk in hun kracht komen te staan en hun eigen regie bepalen.

Wenselijk voor algemene voorzieningen:

- bij een gesprek of overleg dient de dove gebruik te kunnen maken van spraakafzien of liplezen en/of een tolk gebarentaal of een schrijftolk;
- als aanvulling op een voorziening die hij/zij geregeld bezoekt dient een ringleiding aangelegd te kunnen worden om deze vaste bezoeker in staat te stellen aan een groepsgesprek of bijeenkomst deel te nemen;
- het inschakelen van technische hulpmiddelen, zoals apparatuur met de mogelijkheid van beeldcontact, een chatfunctie of communicatie via SMS op een mobiel.

Zo wordt isolement van doven en slechthorenden zoveel mogelijk voorkómen.

Advies ter verbetering van communicatie met de dove en diens participatie aan de samenleving.

Wij vragen de gemeente te bevorderen:

- dat doven en slechthorenden kunnen deelnemen aan de samenleving in plaats van dat zij in een isolement geraken en terecht komen in een situatie van buitengesloten zijn;
- dat deze doelgroep toegang krijgt tot alle levensgebieden, zoals onderwijs, zorg, maatschappelijk en geestelijk leven, cultuur, sport, recreatie enzovoort. Een en ander conform de VN-rechten voor mensen met beperkingen;
- dat Heerenveen uitgroeit tot een plaats die ook toegankelijk is voor deze doelgroep, zowel fysiek als mentaal;
- dat de gemeente Heerenveen de voorwaarden scheidt voor zorgvuldige communicatie van de gemeente met haar dove- en slechthorende ingezetenen;
- dat de gemeente Heerenveen bij het 'zorgloket' en het 'keukentafelgesprek' op een wijze communiceert die getuigt van begrip en inzicht van de behoefte van de gesprekspartner met een auditieve beperking.

Graag ontvangen wij uw reactie.

Met vriendelijke groeten,

Namens de Participatieraad

W.G.J. Dommerholt-Visser

Voorzitter

J.H. Blank

Secretaris